

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

професора кафедри акушерства та гінекології № 1 Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, доктора медичних наук, професора

ХМІЛЯ Стефана Володимировича

на дисертаційну роботу ВАРАБІНОЇ Антоніни Олександрівни за темою «Оптимізація прекоцепційної підготовки жінок з трубним безпліддям на тлі хронічного сальпінгіту, ускладненого формуванням гідросактосальпінксів, перед проведенням запліднення *in vitro*», яка представлена до захисту в спеціалізовану вчену раду ДФ41.600.066, що утворена наказом Вченої ради Одеського національного медичного університету МОЗ України (наказ № 300-о від 07.05.2026) для розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Актуальність теми

Тема дисертаційної роботи є безумовно актуальною як з наукової, так і з практичної точки зору. Безпліддя залишається однією з найважливіших медико-соціальних проблем сучасності, а трубно-перитонеальний фактор займає провідне місце в структурі причин жіночого безпліддя. Особливу клінічну значущість має гідросальпінкс, який не лише порушує природну фертильність, але й суттєво знижує ефективність програм допоміжних репродуктивних технологій, зокрема екстракорпорального запліднення та перенесення ембріонів (IVF-ET).

Незважаючи на загально визнану доцільність сальпінгектомії перед проведенням IVF-ET у пацієток із гідросальпінксом, питання її віддаленого впливу на функціональний стан яєчників, оваріальний резерв, гормональний гомеостаз, оксидативний статус та стан ендометрія залишається недостатньо вивченим і дискусійним. Наявні літературні дані є суперечливими, що обумовлює необхідність подальших фундаментальних та клінічних досліджень у цьому напрямку.

Особливої актуальності проблема набуває у жінок репродуктивного віку, яким сальпінгектомія була виконана задовго до реалізації репродуктивної функції, оскільки саме віддалені наслідки оперативного втручання можуть впливати на результати подальшого лікування безпліддя із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій. У цьому контексті важливим є пошук ефективних підходів до прекоцепційної підготовки, спрямованих на корекцію виявлених порушень та підвищення результативності програм IVF-ET.

Отже, дисертаційне дослідження присвячене вирішенню актуального науково-практичного завдання сучасної медицини, а саме репродуктології та гінекології – підвищенню ефективності відновлення репродуктивної функції у жінок після сальпінгектомії шляхом розробки патогенетично обґрунтованої

системи прекоцепційної підготовки перед проведенням IVF-ET, що визначає його високу актуальність та практичну значущість.

Зв'язок теми дисертації з галузевими науковими програмами

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету «Новітні лікувально-діагностичні та профілактичні підходи при захворюваннях репродуктивної системи жінки та вагітності високого ризику» (2023–2027 рр., № державної реєстрації 0122U201370). Дисертантка брала безпосередню участь у виконанні зазначеної науково-дослідної теми як співвиконавиця.

Таким чином, тема дисертаційного дослідження повністю відповідає основним напрямкам наукової діяльності кафедри та є складовою комплексних наукових досліджень, спрямованих на удосконалення діагностики, профілактики та лікування захворювань репродуктивної системи жінки.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, є високим і не викликає сумнівів. Достовірність отриманих результатів забезпечується чітко сформульованою метою та завданнями дослідження, адекватним методологічним підходом, використанням сучасних експериментальних, клінічних, морфологічних, імуногістохімічних, біохімічних, інструментальних та статистичних методів дослідження, які відповідають поставленим завданням.

Наукові положення дисертації ґрунтуються на результатах комплексного експериментального та клінічного дослідження. Експериментальна частина роботи дозволила об'єктивно оцінити вплив однічної та двобічної сальпінгектомії на морфофункціональний стан яєчників, оваріальний резерв, показники оксидативного стресу та антиоксидантного захисту. Клінічна частина дослідження виконана на достатньому клінічному матеріалі із застосуванням сучасних методів оцінки гормонального статусу, стану ендометрія, імуногістохімічних маркерів хронічного ендометриту та показників прооксидантно-антиоксидантної рівноваги.

Достовірність отриманих результатів підтверджується використанням належних методів статистичної обробки даних, проведенням міжгрупового аналізу та корекцією результатів щодо потенційних конфаундуючих факторів. Отримані дані логічно узгоджуються між собою, підтверджуються результатами експериментального дослідження та клінічними спостереженнями, а також співставлені авторкою з сучасними даними вітчизняної та зарубіжної наукової літератури.

Висновки дисертації є аргументованими, повністю відповідають поставленій меті та завданням дослідження, логічно випливають із отриманих результатів і належним чином відображають основні наукові та практичні здобутки роботи. Практичні рекомендації мають достатнє наукове підґрунтя,

базуються на встановлених патогенетичних механізмах порушення репродуктивної функції після сальпінгектомії та спрямовані на підвищення ефективності прекоцепційної підготовки і програм IVF-ET.

Викладені в дисертації результати здобуті на фактичному матеріалі. У роботі на сучасному рівні проведена статистична обробка матеріалів дослідження, вивчені причинно-наслідкові зв'язки та на основі цього зроблені обґрунтовані висновки та практичні рекомендації. Матеріали дисертації демонструють компетентність та професійну підготовку дисертанта, його вміння аналізувати клінічний матеріал та здатність робити висновки. Таким чином, слід вважати, що основні наукові положення роботи Антоніни Варабіної є вірогідними.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у комплексному експериментальному та клінічному дослідженні віддалених наслідків сальпінгектомії, виконаної з приводу хронічного сальпінгіту, ускладненого гідросальпінксом, для репродуктивної системи жінки та розробці патогенетично обґрунтованої системи прекоцепційної підготовки перед застосуванням програм IVF-ET.

Уперше на експериментальній моделі встановлено дозозалежний негативний вплив одnobічної та двобічної сальпінгектомії на оваріальний резерв, морфофункціональний стан яєчників, активність процесів вільнорадикального окиснення та антиоксидантного захисту. Доведено, що оперативне видалення маткових труб супроводжується розвитком оксидативного стресу, активацією запальних процесів у тканині яєчників та структурними змінами фолікулярного апарату.

Уперше у жінок репродуктивного віку з віддаленим анамнезом сальпінгектомії з приводу гідросальпінксів проведено комплексну оцінку стану оваріального резерву, гормонального профілю, систем прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу та морфофункціонального стану ендометрія. Встановлено, що двобічна сальпінгектомія асоціюється з більш вираженим зниженням рівня антимюлерового гормону, порушенням стероїдогенезу, посиленням оксидативного стресу та персистенцією хронічного ендометриту порівняно з одnobічним втручанням.

Отримали подальший розвиток наукові уявлення про патогенетичні механізми зниження репродуктивного потенціалу після сальпінгектомії, пов'язані з порушенням оваріальної перфузії, розвитком оксидативного стресу, виснаженням антиоксидантного захисту та тривалим збереженням локального запального процесу в ендометрії.

Науково обґрунтовано, розроблено та впроваджено удосконалену систему прекоцепційної підготовки жінок після сальпінгектомії перед проведенням IVF-ET, ефективність якої підтверджена покращенням показників репродуктивної функції та результатів програм допоміжних репродуктивних технологій.

Теоретичне значення роботи

Теоретичне значення дисертаційної роботи полягає у поглибленні сучасних наукових уявлень про патогенетичні механізми порушення репродуктивної функції у жінок після сальпінгектомії, виконаної з приводу хронічного сальпінгіту, ускладненого гідросальпінксом. Отримані результати розширюють існуючі знання щодо віддаленого впливу однобічної та двобічної сальпінгектомії на оваріальний резерв, гормональну функцію яєчників, процеси вільнорадикального окиснення та антиоксидантного захисту, а також на морфофункціональний стан ендометрія.

У роботі обґрунтовано роль оксидативного стресу, порушень стероїдогенезу та персистенції хронічного ендометриту як взаємопов'язаних ланок патогенезу зниження репродуктивного потенціалу після видалення маткових труб. Встановлені закономірності доповнюють наукові дані про механізми формування репродуктивних порушень у пацієток із трубним фактором безпліддя та дозволяють по-новому оцінити наслідки перенесеної сальпінгектомії у віддаленому періоді.

Результати дослідження мають важливе теоретичне значення для подальшого розвитку репродуктивної медицини, акушерства та гінекології, створюють наукове підґрунтя для вдосконалення підходів до прекоцепційної підготовки жінок після трубної хірургії та можуть бути використані при проведенні подальших наукових досліджень, спрямованих на оптимізацію програм допоміжних репродуктивних технологій.

Практичне значення роботи

Практичне значення дисертаційної роботи полягає у розробці та впровадженні в клінічну практику патогенетично обґрунтованої системи прекоцепційної підготовки жінок із сальпінгектомією в довгостроковому анамнезі, виконаною з приводу хронічного сальпінгіту, ускладненого гідросальпінксом, перед проведенням програм екстракорпорального запліднення та перенесення ембріонів (IVF-ET).

Отримані результати дозволили встановити клінічно значущі особливості віддаленого впливу сальпінгектомії на оваріальний резерв, гормональний статус, стан прооксидантно-антиоксидантної системи та морфофункціональний стан ендометрія, що створює підґрунтя для персоналізованого підходу до ведення пацієток із трубним фактором безпліддя після оперативного лікування.

Практичну цінність становлять запропоновані алгоритми обстеження жінок після сальпінгектомії, які передбачають оцінку маркерів оваріального резерву, показників оксидативного стресу, стану антиоксидантного захисту та своєчасну діагностику хронічного ендометриту. Це дозволяє виявляти порушення, що можуть негативно впливати на результати допоміжних репродуктивних технологій, та здійснювати їх цілеспрямовану корекцію на етапі прекоцепційної підготовки.

Важливим практичним результатом роботи є доведення доцільності комплексного підходу до підготовки пацієток після сальпінгектомії перед

IVF-ET, що сприяє підвищенню ефективності програм лікування безпліддя та покращенню репродуктивних результатів.

Результати дослідження та лікувально-профілактичний алгоритм прекоцепційної підготовки впроваджено у роботу Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ (Одеса), ТОВ «Клініка репродуктивної медицини «Надія Одеса»» (Одеса), Центру перинатальної допомоги КНП «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради, ТОВ «AIRMED» (Одеса).

Результати наукових досліджень за матеріалами дисертації використовуються в навчальному процесі на кафедрах акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету при підготовці здобувачів вищої освіти, лікарів-інтернів і лікарів-курсантів.

Структура дисертації

Виконана Антоніною Варабіною дисертаційна робота викладена на 199 сторінках друкованого тексту і побудована традиційним чином, складається з анотацій, вступу, огляду літератури, опису матеріалу та методів дослідження, 3 розділів опису проведених досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, додатків. Перелік використаних джерел містить 199 посилань, з них 24 – кирилицею, 175 – латиницею і займає 27 сторінок. Робота ілюстрована 8 таблицями і 49 рисунками, які займають 3 цілих сторінки.

У вступі стисло доведена доцільність та актуальність дослідження, сутність наукового завдання, чітко сформульовані об'єкт та предмет, мета та завдання дослідження, наукова новизна та практичне значення роботи, висвітлено особистий внесок дисертантки, апробацію матеріалів дисертації, обсяг і структура дисертації.

В огляді літератури на підставі детального аналізу джерел вітчизняних і зарубіжних інформаційних ресурсів представлено сучасний стан наукового завдання, виділені найбільш актуальні питання, які вимагають науково-практичної розробки. Проаналізовані літературні джерела свідчать про поширеність та актуальність проблеми в усьому світі. Чітке висвітлення матеріалів розділу свідчить про значну кропітку роботу, глибокі знання щодо досліджуваного наукового завдання.

Другий розділ включає дизайн дослідження, описує матеріали та методи використані в дослідженні. Необхідно відзначити, що для досягнення мети і задач, були використані інформативні та сучасні методи дослідження. Кількість спостережень, їх характер, а головне методичні підкріплення цільових установок дослідження з прийняттям до уваги клінічних даних роботи, дають можливість вважати отримані результати, висновки і положення достовірними.

У третьому розділі дисертації наведено результати експериментального дослідження віддаленого впливу сальпінгектомії на морфофункціональний стан яєчників статевозрілих самиць білих щурів. Розділ є одним із ключових у структурі роботи, оскільки саме він забезпечує експериментальне обґрунтування подальших клінічних досліджень та дозволяє простежити

можливі патогенетичні механізми формування репродуктивних порушень після видалення маткових труб.

Позитивною рисою проведеного дослідження є комплексний підхід до оцінки стану яєчників, який включав визначення оваріального резерву за рівнем антимюлерового гормону, дослідження процесів вільнорадикального окиснення та антиоксидантного захисту, а також морфологічний аналіз оваріальної тканини. Такий дизайн дозволив авторці оцінити не лише функціональні, а й структурні зміни, що виникають у віддаленому періоді після оперативного втручання.

Особливу увагу привертають результати дослідження оваріального резерву. Авторкою продемонстровано достовірне зниження рівня антимюлерового гормону через три місяці після сальпінгектомії, причому ступінь зниження залежав від обсягу оперативного втручання. Виявлений дозозалежний характер змін свідчить про можливий негативний вплив порушення судинного забезпечення яєчників на їх функціональний резерв та є важливим аргументом у дискусії щодо безпечності сальпінгектомії для репродуктивного потенціалу жінок.

Важливим науковим результатом є встановлення розвитку оксидативного стресу в тканині яєчників після сальпінгектомії. Підвищення рівня малонового діальдегіду, зростання активності кислотної фосфатази та зниження активності супероксиддисмутази після двобічного втручання свідчать про формування стійкого дисбалансу між процесами вільнорадикального окиснення та антиоксидантного захисту. Цінним є те, що авторка продемонструвала наявність змін не лише в іпсилатеральному, а й у контрлатеральному яєчнику після одnobічної сальпінгектомії, що вказує на системний характер післяопераційних порушень.

Значний інтерес становлять результати морфологічного дослідження. Виявлені дегенеративні зміни ооцитів, деструкція фолікулярного епітелію, формування кістозних структур та гіперплазія лютеїнізованих елементів коркового шару переконливо доповнюють біохімічні та гормональні дані. Особливо цінним є встановлення прямого зв'язку між вираженістю морфологічних змін і обсягом хірургічного втручання, що підтверджує патогенетичну значущість отриманих результатів.

Загалом результати третього розділу характеризуються внутрішньою логічною узгодженістю, оскільки зниження рівня АМГ супроводжується розвитком оксидативного стресу та морфологічним ушкодженням фолікулярного апарату. Це дозволяє розглядати виявлені зміни як взаємопов'язані ланки єдиного патогенетичного процесу. Отримані дані мають не лише експериментальне значення, а й вагоме клінічне підґрунтя, оскільки можуть пояснювати механізми зниження репродуктивного потенціалу у жінок після перенесеної сальпінгектомії та обґрунтовують необхідність подальшої розробки заходів прекоцепційної підготовки для даної категорії пацієнток.

У четвертому розділі авторкою представлено результати комплексного клінічного дослідження віддалених наслідків сальпінгектомії у жінок із

безпліддям перед проведенням програм IVF-ET. Встановлено, що пацієнтки після віддаленої сальпінгектомії характеризуються достовірним зниженням оваріального резерву, порушеннями стероїдогенної функції яєчників, розвитком системного оксидативного стресу та персистенцією хронічного ендометриту. Особливо важливим є виявлення дозозалежного характеру цих змін, які були найбільш вираженими після двобічної сальпінгектомії. Отримані результати є логічним продовженням експериментальної частини роботи, мають високу клінічну значущість та створюють наукове підґрунтя для вдосконалення прекоцепційної підготовки пацієнток перед застосуванням допоміжних репродуктивних технологій.

У п'ятому розділі дисертації представлено результати оцінки ефективності розробленої авторкою методики прекоцепційної підготовки жінок після сальпінгектомії перед проведенням програм IVF-ET. Переконливо показано, що запропонований комплекс лікувально-профілактичних заходів сприяє нормалізації вагінального мікробіоценозу, покращенню показників гормонального гомеостазу, зменшенню проявів оксидативного стресу та усуненню ознак хронічного ендометриту. Особливо важливим є те, що застосування розробленої методики супроводжувалося статистично значущим підвищенням частоти настання вагітності та пологів порівняно зі стандартною підготовкою. Отримані результати підтверджують клінічну ефективність і практичну доцільність запропонованого підходу та свідчать про успішне досягнення поставленої мети дослідження.

У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів дослідження, дисертанткою проведено підсумок отриманих результатів дослідження, узагальнення головних розробок і співставлення їх з сучасними даними літератури. Цей розділ вдало доповнює характеристику теоретичного рівня дисертації, а також демонструє високий рівень професійної зрілості та наукової кваліфікації авторки.

Висновки аргументовані, логічно впливають з матеріалів розділів і містять наукову, теоретичну і практичну новизну. Практичні рекомендації сформульовані чітко, важливі та корисні для лікарів гінекологів, репродуктологів та сімейних лікарів.

Список використаних джерел достатній і викладений у відповідності із вимогами ДАК МОН України щодо оформлення дисертаційної роботи, містить адекватну кількість вітчизняних та зарубіжних джерел бібліографічних посилань відповідних років видання.

Апробація результатів дисертації, повнота викладу основних положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях та авторефераті

Основні положення та результати дисертаційного дослідження достатньо повно висвітлені у 9 наукових публікаціях, з яких 7 статей опубліковано у фахових наукових виданнях України, рекомендованих МОН України, у тому числі 1 стаття у виданні, що індексується в міжнародній наукометричній базі Scopus, 1 публікація у матеріалах науково-практичної

конференції. Обсяг і характер публікацій свідчать про належну апробацію результатів дисертаційної роботи в науковому середовищі.

Анотації та опубліковані праці повною мірою відображають основний зміст дисертації, її наукові положення, результати досліджень, висновки та практичні рекомендації. Зауважень щодо повноти висвітлення результатів дисертаційного дослідження в опублікованих роботах немає.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації у практичній діяльності.

Результати дисертаційного дослідження доцільно використовувати у практичній діяльності закладів охорони здоров'я, що надають спеціалізовану акушерсько-гінекологічну та репродуктологічну допомогу, зокрема центрів допоміжних репродуктивних технологій. Розроблена авторкою система прекоцепційної підготовки може бути рекомендована для впровадження в алгоритми ведення жінок із трубним фактором безпліддя після сальпінгектомії перед проведенням програм IVF-ET.

Отримані результати також можуть бути використані для удосконалення клінічних протоколів обстеження та підготовки пацієнок із перенесеною трубною хірургією, зокрема щодо оцінки оваріального резерву, виявлення оксидативного стресу та діагностики хронічного ендометриту.

Матеріали дисертації доцільно використовувати у навчальному процесі закладів вищої медичної освіти та системі післядипломної підготовки лікарів за спеціальностями «Акушерство та гінекологія» та «Репродуктологія», а також у подальших наукових дослідженнях, присвячених проблемам відновлення репродуктивної функції та підвищення ефективності допоміжних репродуктивних технологій.

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержанні наукових результатів, що виносяться на захист.

Наведені в дисертаційній роботі дані та їх аналіз свідчать про вагомий особистий внесок здобувачки у виконання дослідження. Авторкою спільно з науковим керівником визначено напрямок наукового пошуку, сформульовано мету та завдання дослідження. Самостійно проведено аналіз сучасної вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, виконано інформаційно-патентний пошук за темою дисертації.

Здобувачка брала безпосередню участь у виконанні експериментальної частини роботи, клінічному обстеженні пацієнок, зборі та аналізі клінічного матеріалу, формуванні бази даних дослідження. Самостійно здійснено статистичну обробку отриманих результатів, їх науковий аналіз та інтерпретацію, сформульовано висновки і практичні рекомендації.

На особливу увагу заслуговує особиста участь авторки у розробці, апробації та впровадженні комплексної методики прекоцепційної підготовки жінок після сальпінгектомії перед проведенням програм IVF-ET та оцінці її клінічної ефективності. Усі основні наукові положення, результати дослідження, висновки та практичні рекомендації є результатом самостійної роботи здобувачки.

Таким чином, особистий внесок дисертантки є достатнім, беззаперечним та повністю відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Дотримання принципів академічної доброчесності

Під час ознайомлення з дисертаційною роботою, а також із науковими публікаціями здобувачки порушень принципів академічної доброчесності не виявлено. Дисертація виконана самостійно, містить коректні посилання на використані джерела наукової інформації, результати досліджень інших авторів належним чином процитовані та не подаються як власні наукові здобутки.

Структура роботи, стиль викладення матеріалу, наведені результати власних експериментальних і клінічних досліджень, їх аналіз та інтерпретація свідчать про самостійний характер виконання дисертаційного дослідження. Ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації результатів дослідження чи інших порушень академічної доброчесності в дисертаційній роботі не встановлено.

Таким чином, дисертаційна робота відповідає вимогам академічної доброчесності, визначеним Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та чинними нормативними документами щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення

Структура та зміст дисертації відповідає вимогам МОН України. Дисертація написана вишуканою науковою мовою, легко читається, не дивлячись на велику кількість методів дослідження. Робота повністю доступна до розуміння тих процесів, які досліджує автор. Принципових зауважень до дисертації немає, але можна відзначити, що в тексті дисертації є окремі невдалі словосполучення та стилістичні помилки, які, звісно, не впливають на загальне позитивне сприйняття роботи. Під час рецензування виникли наступні запитання до дисертанта:

1. У дисертаційному дослідженні показано більш виражений негативний вплив двобічної сальпінгектомії на оваріальний резерв та показники оксидативного стресу. Як Ви вважаєте, чи можуть запропоновані Вами підходи до прекоцепційної підготовки бути ефективними для пацієнок із критично низьким оваріальним резервом, та які додаткові заходи доцільно включити до таких програм?

2. У роботі встановлено високу частоту хронічного ендометриту у жінок після сальпінгектомії. Чи можна розглядати рутинне імуногістохімічне дослідження ендометрія з визначенням маркерів CD138+ та CD56+ як обов'язковий етап прекоцепційної підготовки пацієнок із трубним фактором безпліддя перед IVF-ET?

3. Результати дослідження свідчать про важливу роль оксидативного стресу в механізмах зниження репродуктивного потенціалу після сальпінгектомії. Які, на Вашу думку, перспективи подальшого вдосконалення

антиоксидантної терапії та використання маркерів оксидативного стресу для персоналізації підготовки пацієнок до програм допоміжних репродуктивних технологій?

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження

Результати дисертаційного дослідження рекомендовано використовувати в практичній діяльності лікарів акушерів-гінекологів, репродуктологів та фахівців центрів допоміжних репродуктивних технологій для вдосконалення алгоритмів обстеження і прекоцепційної підготовки жінок із трубним фактором безпліддя після сальпінгектомії. Розроблена авторкою комплексна методика підготовки може бути впроваджена в клінічну практику з метою підвищення ефективності програм IVF-ET та покращення репродуктивних результатів.

Отримані результати доцільно враховувати при оцінці оваріального резерву, стану прооксидантно-антиоксидантної системи та морфофункціонального стану ендометрія у пацієнок із перенесеною сальпінгектомією. Матеріали дисертації можуть бути використані при розробці та оновленні клінічних рекомендацій і локальних протоколів ведення пацієнок із трубним фактором безпліддя.

Крім того, результати роботи становлять інтерес для подальших наукових досліджень у галузі репродуктивної медицини та можуть бути використані в освітньому процесі закладів вищої медичної освіти та системі безперервного професійного розвитку лікарів.

ВИСНОВОК

Відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», які пред'являються до дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук

Дисертаційна робота аспірантки Варабіної Антоніни Олександрівни на тему «Оптимізація прекоцепційної підготовки жінок з трубним безпліддям на тлі хронічного сальпінгіту, ускладненого формуванням гідросактосальпінксів, перед проведенням запліднення *in vitro*», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 - медицина, присвячена рішення актуального завдання медицини – підвищення ефективності відновлення репродуктивної функції у програмах запліднення *in vitro* у жінок з видаленими матковими трубами внаслідок хронічного сальпінгіту, ускладненого формуванням гідросактосальпінксів, шляхом розробки системи прекоцепційних лікувально-діагностичних заходів на підставі експериментального та клінічного вивчення віддаленого впливу сальпінгектомії на оваріальний резерв, продукцію репродуктивних гормонів, активність процесів вільнорадикального окиснення та антиоксидантного захисту, морфофункціональний стан яєчників і персистенцію запального процесу в ендометрії.

Вважаю, що робота Варабіної Антоніни за актуальністю наукового завдання, яке вирішувалося, обсягом досліджень, науковою новизною,

теоретичною та практичною значимістю обсягом виконаних досліджень і рівнем їх методичного забезпечення є завершеною самостійною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що мають істотне значення для розвитку акушерства та гінекології, зокрема репродуктивної медицини.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації є достатньо обґрунтованими, достовірними та логічно впливають із результатів проведених експериментальних і клінічних досліджень. Основні результати дисертації оприлюднені у фахових наукових виданнях, пройшли належну апробацію та впроваджені в практичну діяльність закладів охорони здоров'я.

За обсягом проведених досліджень, рівнем наукової новизни, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим п. 6-8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022, відносно дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 022 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», Постановою Кабінету Міністрів України № 502 від 19.05.2023 «Зміни до Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» стосовно дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її автор Варабіна Антоніна Олександрівна, з огляду на виконання в повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний опонент

професор кафедри акушерства та гінекології № 1
Тернопільського національного
медичного університету
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України,
д.мед.н., професор



Стефан ХМІЛЬ

